

بسمه تعالی

طرح درس ثبت و نمایش تصاویر در پزشکی

گروه پرتوشناسی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی

استان گلپایه و بویراحمد

دانشگاه سراسری پزشکی

کد درس: ۱۷

تعداد واحد: ۲ واحد

پیش نیاز: ندارد

فراگیران: دانشجویان ترم ۲ پرتوشناسی

ساعت برگزاری: چهارشنبه ها ساعت ۸ الی ۱۰

استاد مربوطه: محسن شفیعی، عضو هیات علمی گروه پرتوشناسی

هدف کلی:

آشنایی با اصول و مفاهیم تشکیل تصویر در رادیولوژی آنالوگ و دیجیتال

شرح درس:

در این درس دانشجویان با اصول و تجهیزات مرتبط با تشکیل تصویر در رادیولوژی آنالوگ (فیلم، صفحه تشدید کننده، پروسسور و تاریکخانه و...) و دیجیتال (شامل رادیولوژی کامپیوتری CR و دیجیتال DR) آشنا می شوند.

شیوه تدریس:

ویدئو پروجکشن، وایت بورد و سخنرانی

شیوه ارزشیابی:

امتحانات میان ترم و کوئیز در طول ترم، امتحان پایان دوره، حضور فعال در کلاس درس، حضور و غیاب دانشجو

در پایان این جلسه از دانشجویان انتظار می رود	اهداف کلی	جلسات
۱- بررسی شیوه تدریس استاد ، بیان کلی اهداف درس و نحوه ارزشیابی واحد درسی دزیمتری. ۲- نويز در تصاویر رادیولوژی را بشناسد. ۳- وضوح در تصاویر رادیولوژی را بشناسد. ۴- قدرت تفکیک در تصاویر رادیولوژی را بشناسد.	آشنایی کلی با مشخصات تصاویر رادیوگرافی	۱
۱- مواد حساس به نور را بشناسد. ۲- هالیدهای نقره حساس به نور مرئی را برساند. ۳- انواع امولسیون فتوگرافی را بشناسد. ۴- حساسیت طیفی انواع امولسیون فتوگرافی را بشناسد.	آشنایی با اصول فتوگرافی	۲
۱- شفافیت و کدورت فیلم رادیولوژی را بشناسد. ۲- دانسیته نوری و دانسیته انعکاسی را بشناسد. ۳- دانسیته خالص و دانسیته ذاتی و غیر ذاتی را بشناسد. ۳- کنتراست در تصاویر رادیولوژی را بشناسد.	دانسیته رادیوگرافی	۳
۱- خصوصیات منحنی مشخصه فیلم رادیولوژی را بشناسد. ۲- گاما یا شیب منحنی مشخصه فیلم را بداند. ۳- نحوه محاسبه کنتراست فیلم را از روی منحنی بداند. ۴- دامنه فیلم و دامنه تابش روی منحنی فیلم را بداند.	منحنی مشخص فیلم رادیولوژی	۵
۱- کاربرد منحنی مشخص فیلم را بداند. ۲- عوامل موثر بر منحنی مشخصه فیلم رادیولوژی را بشناسد. ۳- نحوه محاسبه سرعت فیلم از روی منحنی مشخصه فیلم را بداند.	منحنی مشخص فیلم رادیولوژی (۲)	۷
۱- ساختمان فیلم رادیولوژی را بداند. ۳- وظایف هر یک از لایه های فیلم رادیولوژی را بداند. ۳- انواع فیلمهای مورد استفاده در تصویربرداری آنالوگ را بشناسد.	فیلم و کاست رادیولوژی آنالوگ	۸

		۴- فیلمهای داخل دندانی در تصویربرداری سنتی از دندان را نیز بشناسد. ۵- با نحوه انبار کردن فیلمهای رادیولوژی آنالوگ آشنا باشد. ۶- کاست رادیولوژی را بشناسد. ۷- ذخیره سازی و بایگانی فیلمهای رادیولوژی را بشناسد.
۹	آشنایی با صفحات تشدید کننده	۱- اثر فلورسانس و فسفرسانس را بشناسد. ۲- ساختمان صفحات تشدید کننده را بشناسد. ۳- وظایف هر یک از لایه های صفحه تشدیدکننده و اثر آنها بر سرعت و وضوح صفحه را بشناسد. ۴- ضرایب جذب و تبدیل صفحات تشدید کننده را بشناسد. ۵- انواع صفحات تشدید کننده را از جهت سرعت بشناسد. ۶- عوامل موثر در کاهش کیفیت تشکیل تصویر در فیلم و صفحه رادیولوژی را بشناسد.
۱۰	آشنایی با اصول فرایند ظهور	۱- مواد اصلی محلول ظهور را بشناسد. ۲- وظایف هر یک از مواد محلول ظهور را بداند. ۳- پارامترهای داروی ظهور (دما ، زمان ، قدرت و...) را بشناسد. ۴- تاثیر پارامترهای داروی ظهور را بر روی منحنی فیلم رادیولوژی را بشناسد.
۱۱	آشنایی با اصول فرایند ثبوت	۱- مواد اصلی محلول ثبوت را بشناسد. ۲- وظایف هر یک از مواد محلول ثبوت را بداند. ۳- پارامترهای داروی ثبوت (دما ، زمان ، قدرت و...) را بشناسد. ۴- تاثیر پارامترهای داروی ثبوت را بر روی منحنی فیلم رادیولوژی را بشناسد.
۱۲	اصول تجهیزات ظهور و ثبوت و باز یافت نقره	۱- ساختار دستگاه پرسور (ظهور و ثبوت فیلم) را بشناسد. ۲- سیستم نقل و انتقال فیلم در پرسور را بشناسد. ۳- مراحل شستشو و خشک کن دستگاه پرسور را بشناسد. ۴- نحوه چگونگی باز یافت نقره از فیلم رادیولوژی و داروی ثبوت را بداند.
۱۳	طراحی و ساخت تاریکخانه	۱- خصوصیات ساختاری و فیزیکی اتاق تاریکخانه را بداند. ۲- انواع اتاقک های تاریکخانه را بشناسد. ۳- سیستم تهویه، رطوبت و... تاریکخانه را بشناسد.

۴-سیستم نور ایمنی و حفاظت پرتوی در تاریکخانه را بشناسد.		
۱-انواع ناواضحی تصاویر رادیولوژی (هندسی، فوتوگرافیک و حرکتی) را بداند. ۲- آرتیفکت های تصاویر رادیولوژی ناشی از قبل از تابش ، حین تابش و بعد از تابش فیلم رادیولوژی را بداند. ۳-کج شدگی و انحراف تصاویر رادیولوژی را بداند.	معایب تصاویر رادیوگرافی	۱۴
۱- تصاویر دیجیتال را بشناسد. ۲- سیستم پکس PACS در انتقال تصاویر رادیولوژی را بشناسد. ۳- ساختار و تجهیزات سیستمهای CR را بشناسد. ۴- اصول فیزیکی تشکیل تصویر در سیستمهای CR را بشناسد. ۵- تفاوت سیستمهای CR با آنالوگ را بداند. ۶- فیلم مخصوص CR ، کاست و Plate Reader را در سیستمهای CR بشناسد.	آشنایی با سیستم های تصویربرداری CR یا رادیولوژی کامپیوتری و PACS	۱۵
۱- ساختار و تجهیزات سیستمهای DR را بشناسد. ۲- انواع سیستم های DR (مستقیم و غیر مستقیم) را بشناسد. ۳- اصول فیزیکی پروسه تشکیل تصویر در سیستمهای DR را بشناسد. ۴- تفاوت سیستم های DR با CR را بداند. ۵- انواع دکتورها و تجهیزات سیستمهای DR را بشناسد.	آشنایی با سیستم های تصویربرداری DR مستقیم و غیر مستقیم	۱۶
۱- تفاوت سیستمهای DR ، CR و آنالوگ را در طراحی و تجهیزات بداند. ۲- تفاوت سیستمهای DR ، CR و آنالوگ را خصوصیات تصاویر رادیولوژی را بشناسد. ۳- تفاوت سیستمهای DR ، CR و آنالوگ را در دز رسیده به بیماران را بشناسد.	مقایسه سیستم های رادیولوژی دیجیتال با آنالوگ	۱۷

تکالیف و وظایف و فعالیت های دانشجویان:

۱- حضور به موقع و منظم در جلسات درسی

۲- شرکت فعال در کلاس و انجام فعالیت های مربوطه

*منابع اصلی درس (عنوان کتاب ، نام نویسنده ، سال و محل انتشار، نام ناشر، شماره فصول یا صفحات مورد نظر در این درس- در صورتی که مطالعه همه

کتاب یا همه مجلدات آن به عنوان منبع ضروری نباشد)

**1- CHRIS GUNN, RADIOGRAPHIC IMAGING, LATEST EDITION, CHURCHILL
LIVINGSTONE**

2- TERRI H FAUBER ,RADIOGRAPHIC IMAGING AND EXPOSURE, LATEST EDITION -۲

۲- ثبت و نمایش تصاویر - قاسم بنی احمدی و حمیدرضا پناهنده

۳- سایر کتب یا جزوه معتبر با نظر استاد درس